V 170/11

ESTI KIADÁS

MAGYAR FÜGGETLENSÉG

ÁRA: 40 FILLÉR

1. évfolyam, 5. szám. A MAGYAR NEMZETI FORRADALMI BIZOTTMÁNY LAPJA 1956. november 2.

Ne bántsd a magyart!

Történelmi időket él ma Magyarország. Forradalmáraink nemcsak a magyar történelmet írják hősi fegyvereikkel, hanem új fejezetet nyitnak egész Európa történetében. A világ szeme ránk tekint, ránk, magyarokra, ránk, forradalmárokra és izgatottan figyeli a fejleményeket.

Nem hagyhatjuk, hogy csalódjanak bennünk! Nem hagyhatjuk, hogy mi, akik most merészebbeknek és célratörőbbeknek ismertük meg önmagunkat, mint valaha is gondoltuk, csalódjunk önmagunkban.

Magyar, ne bántsd a magyart!

Utcáinkon lassan helyreáll a rend. nemzetőreink becsülettel óvják népünk értékeit. Nem hagyhatjuk, hogy az a néhány fegyveres, akiket nem a szabadságharc magasztos eszméje hozott közénk, szégyent hozzon mindnyájunkra. El kell érnünk, hogy szabad köztársaságunk szabad polgárai szabadon és biztonságosan közlekedhessenek, el kell érnünk, hogy megindulhasson végre az életet adó, országot építő munka. Mert csak a rend helyreállása, a termelés megindulása biztosíthatja forradalmunk eredményeinek biztos védelmét.

Ne engedjük át indulatainkat a személyes bosszúnak. Nem jött el még az ideje a pártközi harcoknak sem. Népünk legyen olyan egységes a munka megindulásának izzó akarásában, amilyen egységes volt, amikor szabadságunkat fegyverrel kellett kiharcolnunk. A sztrájk fenntartásával ma már nem ellenségeinket, hanem önmagunkat gyengítjük, hiszen termelt javaink többé nem kerülnek elprédálásra. Magunknak és saját erőnket kisebbítjük, ha tovább sztrájkolunk.

A sztrájkot azonban nem fejezzük be, csak felfüggesztjük. Munkásaink álljanak munkába, de legyenek mindig sztrájkkészültségben. Nem vagyunk hajlandók szép ígéretekkel megelégedni, tetteket akarunk, mégpedig hamarosan. Azzal, hogy felfüggesztjük a sztrájkot, alkalmat akarunk adni népünkhöz hű politikusainknak. Nagy Imrének, Kádár Jánosnak, Kovács Bélának, Kéthly Annának és a többieknek, hogy tettekre váltsák a szavakat. De senki se reménykedjék, hogy harcban kivívott sztrájkjogunkkal nem élünk, ha ismét szükség lesz rá. Hiszen itt vannak még a kormányban azok is, akik nem bírják bizalmunkat. Itt van Münnich, Janza, Erdei, Bognár, Nagy Józsefné, akiket a letűnt időkben ismertünk meg, s tetteiket, hűséges kitartásukat Sztálin és Rákosi mellett még mindig emlékezetünkben tartjuk.

A kormány legutóbbi intézkedéseiből azt látjuk, hogy nem ez utóbbiak határoznak már népünk sorsa felett. Követeléseink mind meghallgatásra találtak. A Magyar Nemzeti Forradalmi Bizottmány huszonöt pontból álló követelése a kormány álláspontja lett. Bevégeztük a harcot, győztünk.

A külpolitika eseményei napról napra fejlődnek, de a szovjet csapatok jelenléte arra kényszerít bennünket, hogy fegyverrel a kézben várjuk a kibontakozást. Várunk, de nem tétlenül. Fegyveres erőink biztosítsák a rendet, munkásaink fogjak meg a kalapács nyelét, értelmiségi barátaink tervezzenek és szervezzenek, hiszen új élet hajnala virradt erre a sok vérrel öntözött országra, most itt az ideje a cselekvésnek.

Bízunk abban, hogy minden magyar ember megérti hívó szavunkat és tudomásul veszi, hogy a forradalom új szakaszához érkeztünk. Ha követeléseink, amit a kormány magáévá tett, nem marad írott malaszt, akkor nem lesz szükség többé fegyverre.

De ha követeléseink nem teljesülnek, ha a szovjet csapatok továbbra is veszélyeztetik vérrel kivívott szabadságunkat, ha a kormány kompromittált tagjai továbbra is kelet felé kacsingatnak, ha a visszahúzó erők nyíltan, vagy burkoltan ellenünk támadnak, akkor híven forradalmunk szent eszméjéhez, tovább harcolunk a végső győzelemig.

Jelszavunk: Ne bántsd a magyart!

Sürgősen összeül a Biztonsági Tanács a magyarországi helyzet megvitatására

New York, 1956. november 2.

(AFP) Az ENSZ rendkívüli közgyűlésén 64 szavazattal 5 ellenében, és 6 tartózkodással határozattá emelte az amerikai határozati javaslatot, amely felszólítja az egyiptomi ellenségeskedésben részes valamennyi felet, hogy fogadjon el tűzszünetet és állítsa meg a fegyveres erők csapatmozdulatait e térségben.

Leonardo Vitetti, Olaszország ENSZ-delegátusa nyomban az amerikai határozati javaslat feletti szavazás után rátért a közgyűlésben *Nagy Imre* magyar miniszterelnök levelére, mint ismeretes, a levél az *Egyesült Nemzetek közreműködését kéri a magyar semlegesség megvédésére.* Az olasz küldött a rendkívüli közgyűlés összehívását adandó válaszra intézkedést kért.

Az ENSZ-ből származó legújabb hír szerint a Biztonsági Tanácsot péntek délutánra, vagy szombatra összehívják a magyarországi helyzet megvitatására.

Az ENSZ-közgyűlés elé a magyar ügyet!

Francia hírforrás tájékoztatása szerint a magyar ügy újabb lépéssel jutott előre a nemzetközi porondon. Az elmúlt napoknak csak egyoldalúan konkrét nemzetközi megnyilatkozásaihoz viszonyítottan már az is nagy jelentőségű, hogy a Biztonsági Tanács megvizsgálja a magyarországi helyzetet és sürgősen összeül. Esetleg órákon belül megtudhatjuk tehát, milyen magatartást tanúsítanak nemzetünk nagyszerű forradalmának ebben a szakaszában az illetékes nagyhatalmak, amelyek eddig rokonszenv-megnyilatkozásokon és pillanatnyi szükségleteink kielégítését szolgáló nagylelkű küldeményeik eljuttatásán kívül hatékonyan nem foglaltak állást függetlenségünk és semlegességünk biztosítása mellett. Jól emlékszünk azonban arra, milyen sorsra jutottak a Biztonsági Tanács elé terjesztett javaslatok, ha azok nagyhatalmi becsrágyak, vagy ígények megnyirbálásához vezettek volna.

Félő, hogy a vétójog alkalmazása ebben az esetben is gátat emelhet, eltorlaszolhatja a Biztonsági Tanács hatékony közbelépésének útját. Az adott nemzetközi helyzetben, amelynek sajnálatos módon súlyos szenvedőalanya hazánk, minden rokonszenv-megnyilatkozásért, minden segítségért, minden olyan állásfoglalásért, amely igaz forradalmunk teljes győzelmét előbbre viszi — mérhetetlenül hálásak vagyunk. A körülmények tanítottak meg arra, hogy ezúttal azonban rokonszenvnél többet kérjünk, sőt követeljük, hogy a magyarországi helyzettel legsürgősebben az Egyesült Nemzetek Szervezetének közgyűlése kezdjen foglalkozni, mert csak ez a fórum rendelkezik kellő erkölcsi tekintéllyel és ha kell, megfelelő erővel, hogy más szándékú erőgóccal szemben reális támaszt teremtsen igazunk számára.

Munkásságunk késedelem nélkül, azonnal kezdje meg a termelő munkát

Kovács Béla éjféli nyilatkozata a rádióban

— Két-három órája kapcsolódtam a nemzeti kormány munkájába. A mai történelmi helyzetben szükségesnek tartom, késedelem nélkül elmondani, népünknek azt a megállapításomat, hogy kormányunk teljes felelősségérzettel, helyesen, jól képviseli hazánk érdekeit. Örömmel állapíthatom meg, hogy a kormány minden emberileg lehetséges erőfeszítést megtett és megtesz nemzetközi kapcsolataink rendezésére, további kiépítésére, meglevő baráti kapcsolataink fenntartására és megerősítése érdekében.

Hogy az előttünk álló nehéz külpolitikai feladatokat megoldhassuk, ahhoz idebent erős, öntudatos nemzeti egységre, rendre és nyugalomra van szükségünk. És szükségünk van rá, létérdekünk, hogy amint a parasztság a szántóföldön dolgozik jövő évi kenyerünkért, éppen úgy ipari munkásságunk is késedelem nélkül, azonnal kezdje meg a termelő munkát az egész országban.

Kovács Bélát, a nemzetét féltő magyar politikust nem kell bemutatnunk az ország népének. Rádiónyilatkozatát az igazi hazaszeretet diktálta.

A további sztrájk ártana az országnak. Aki féli a nemzetét, aki nem híve a felelőtlen szélsőségnek, a felhívását megfogadja.

Munkások, parasztok! Az új front most: a munka!

Azonnal megkezdik a munkát nagyüzemeink

A bányászok, erőművek, az ipari, közlekedési vállalatok dolgozóinak küldöttsége felkereste Nagy Imre miniszterelnököt. Megértették, hogy a kormány jelentős politikai lépése után a további sztrájk az ország helyzetének megbénítását eredményezné és nemzeti forradalmi szabadságharcunk vívmányait veszélyeztetné. Épp ezért a Csepeli Vas- és Fémművek, MÁVAG, Ganz Villany, Ganz Vagon, Elektromos Művek, Láng Gépgyár, Telefongyár, Magyar Optikai Művek, Transvill, Gábor Áron Vasöntöde- és Gépgyár, Fűtőberendezési Vállalat, Danugyár, Világítástechnika, Motorüzemgyár, Kismotor- és Gépgyár, Magyar Acél, Siemens, Röntgen- és Orvosi Készülékek Gyára, a Kénsavgyár, a Ruggyantagyár, azonkívül a közlekedési alkalmazottak, a XIII., XIV. és IV. kerület összes dolgozói felveszik a munkát.

A budapesti Forradalmi Honvédelmi Bizottmány és a honvédelmi miniszter parancsa

Megparancsoljuk:

1. Az események során alakulataiktól elszakadt, valamint szabadságon, eltávozáson lévő tisztek tiszthelyettesek és honvédek, amennyiben nem tartoznak rendfenntartó egységhez, 24 órán belül jelentkezzenek a jelenlegi tartózkodási helyük szerint illetékes helyőrségi, vagy nemzetőrségi parancsnokságon.

2. A forradalomban részvevő és most szervezett csoporthoz tartozó honvédszemélyek további intézkedésig maradjanak csoportjukkal és velük együtt vegyenek részt a rendfenntartó munkában.

3. Alakulatától elszakadt valamennyi honvédszemély, bárhova tartozik, jelentse tartózkodási helyét alakulatának.

A forradalmi rend megteremtése és megvédelmezése megköveteli, hogy honvédségünk minden tagja becsülettel teljesítse feladatát a nép szolgálatában.

Forradalmi Honvédelmi Bizottmány
honvédelmi miniszter.

(MTI)

BUDAPEST—BÉCS

Vasutasok a nemzet szól hozzátok

Az egész szabad világ felénk tekint, és megmozdult az emberi szív hősi kiállásunk hallatára.

Szüntessétek be a sztrájkot azonnal a Budapest—Bécs vonalon, hogy a nemzetünknek küldött adományokat szociális alapon eljuttathassuk minél előbb a rászorulókhoz. Kórházak, anyák, özvegyek, árvák szólnak hozzátok.

Vasutasok ne sztrájkoljatok!

Kérjük a forradalmi bizottmányokat, hogy a Bécs—Budapest vonal szállításának zavartalanságát minden erejükkel biztosítsák.

Veszélyben a haza!

Dolgozzunk! Szervezkedjünk!

Magyarok, Barátaink!

Veszélyben a hazánk, veszélyben a forradalom. Mi, egyetemisták most felhívással fordulunk az egész néphez, minden magyar emberhez. Özönlenek országunkba a szovjet csapatok és most mi szent esküt tettünk — utolsó csepp vérünkig védeni fogjuk hazánkat, és ha mindannyian elesünk is, nem fogunk még egyszer elnyomás alatt élni.

Minden magyar ember gondoljon most hazájára, gondoljon fiaira, gondoljon jövőjére. Szűnjön meg az országban a zavar, az anarchia. Munkások, dolgozók, felhívunk benneteket, szüntessétek be a sztrájkot. Sztrájkkal nem lehet kiverni a szovjet csapatokat az országból.

Magyarok, dolgozzatok, szervezkedjetek!

Magyarok, fegyverbe!

Szervezzétek meg munkahelyeiteken zászlóaljaitokat, szűnjék meg a belső széthúzás, szűnjenek meg, míg a fő veszély fennáll a pártvillongások.

Magyar, ne bántsd a magyart!

Attól függ jövőnk, hazánk függetlensége, meg tudjuk-e valósítani minden magyar ember egységét, hazájában. Vezessen bennünket tetteinkben a hazaszeretet, a szabadság szeretete. Mi egy ezredévben egyszer esküszünk hangosan, a mi esküink a szívekben szólnak és most mégis emelje fejét minden magyar ember a háromszínű zászlóra: Esküszünk, esküszünk, hogy rabok tovább nem leszünk!!!

MARIAN ISTVÁN alezr.,
Budai Egyetemi Forradalmi Albizottság katonai parancsnoka.
FRENDL ERVIN
B. E. F. Al. diáktitkára.

Csepel temet

A csepeli temelőben csütörtök délután több ezer ember gyűlt össze, hogy 28 mártírjának kegyelettel adózzon. Tizenkét év után először végre pap vezette a szertartást, ez is bizonyítja, hogy forradalmunk sikerrel járt, a sajtó, és szólásszabadság mellé immár besorolhatjuk az igazi vallásszabadságot is. Fedetlen fővel, kitárt szívvel állunk az ország és az egész világ előtt, kivívtuk nemzeti függetlenségünket és ezt meg is őrizzük. Mártírjaink sírjánál esküszünk nem engedjük, hogy magyar földön idegen fegyverek által más egyszer magyar vér folyjon, nem engedjük, hogy egyenruhás gyilkosok garázdálkodjanak.

Orosz szerelvények lépték át Záhonyt

Két felfegyverzett orosz szerelvény ugyedély nélkül átjött Záhonynál a határon, vasúti sineket hoztak magukkal. A magyar vasutasok a váltókat átállították és egyelőre megakadályozták a szerelvény továbbjutását.

TILDY ZOLTÁN:

Személyesen tárgyaltam a szovjet vezetőkkel arról, hogy felelősek a pusztításokért

November 1-én délelőtt 11 órakor a Parlamentben fogadta *Tildy Zoltán* államminiszter a nagyüzemek forradalmi bizottságait, azonkívül az egyetemi ifjúság, a magyar értelmiség, a honvédség és a Szakszervezetek Országos Tanácsának nemzeti bizottságait.

A bizottságok az ország súlyos gazdasági és politikai helyzetének megtárgyalása céljából keresték föl az államminisztert.

A kormány ebből az alkalomból felhívást intézett a bizottságokhoz. A felhívás hangsúlyozza, hogy *újra van magyar nemzeti kormány*, s abban már mindnyájan megegyezünk, hogy a szovjet csapatoknak el kell hagyniok az ország területét, de nekünk addig is élnünk kell, és nem szabad szétzüllni hagyni gazdasági életünket. A kormány október 31-ig biztosította a le nem dolgozott napokért a bért. A pékek önfeláldozóan dolgoztak, hogy az ostromlott fővárosnak kenyere legyen.

— *De nemcsak kenyérrel élünk. Ami még az emberi élethez kell, azt ki termeli meg, ha nem mi magunk? Munkára magyarok!*

Induljon meg a közlekedés, induljon meg mindenütt a termelés, és harcoljunk tovább minden erőnkkel hazánk teljes függetlenségéért, nemzeti szuverénitásunkért, de magunk ellen ne harcoljunk

— hangsúlyozza a magyar nemzeti kormány felhívása.

A magyar kormány nem felelős az előző kormány által elkövetett hibákért

Tildy Zoltán államminiszter hangsúlyozta, hogy *ez a kormány nem felelős az előbbi kormányok által elkövetett hibákért.* Kérem a munkásságot, hogy gondolkozzon felelősen helyzetünkről és úgy döntsön.

Az én véleményem — mondotta az államminiszter —, hogy semleges államban teljes függetlenséggel és teljes szabadságban éljünk. Az egész világhoz kell fordulnunk segítségért. Törvénybe kell iktatni a sztrájkjogot.

És ha mindezt megoldottuk, *visszavonulok a közélettől.* Addig azonban minden erőmmel azon leszek, hogy a sokat szenvedett magyar nép elfoglalja helyét a szabad nemzetek soraiban.

Tárgyaltam személyesen a szovjet vezetőkkel, és megmondtam véleményemet, hogy azokért a pusztításokért, amelyeknek minden budapesti polgár szemtanúja és szenvedője, a Gerő-klikkel együtt ők is egyetemlegesen felelősek.

A szovjet vezetők kérésünkkel egyetértettek és *továbbították* azt a kormányuk felé.

A Központi Egyetem forradalmi bizottmánya megkérdezte az államminisztert, hogy ebben a pillanatban ki vezeti a külügyminisztériumot?

Tildy ezt mondta:

— *Ebben a pillanatban a Külügyminisztérium vezetését Nagy Imre miniszterelnök vette át, a varsói szerződés megtárgyalásának idejére.*

A könnyűipar is munkába áll

A Könnyűipari Minisztérium Forradalmi Bizottmánya a nagyüzemi dolgozók felhívása nyomán ülést tartott, amelyen megvitatták a minisztériumhoz tartozó vállalatok és gyárak munkájának megindítását. A forradalmi bizottmány tagjai úgy döntöttek, hogy a könnyűipari üzemek haladéktalanul indítsák meg a termelést.

Az üzemek munkástanácsai forduljanak az iparigazgatóságok forradalmi tanácsához, a munka megindításával kapcsolatos kérdésekben.

Fémjelezzünk meggondoltan

Benjámin László Kossuth-díjas költő korábbi munkájának értékelése körül nézeteltérések adódnak: egyik lap így, a másik amúgy teszi le a garast. A Magyar Függetlenség pár nappal ezelőtt nem éppen pozitív értékelését adta — a különben tehetséges nagy költő — egyről, másról, többek között Sztálinról elzengett fortissimóinak; a Magyar Népsport viszont másként hintett magot a friss vértől ázott talajba. Nos, e „másként" miatt rohant fel egy tiszteletre méltó polgártársunk a Magyar Függetlenség, mint a legelső útjába akadó újság szerkesztőségébe és nagyon mérgesen legorombította a munkatársakat, hogyan tűrhetik ilyesmi kinyomatását! Annyira mérges volt, hogy azt sem vette tudomásul: egyik újság nem tehet arról, amit a másik ír...

Eme egyoldalú perpatvar alkalmából ajánlom az alábbi sorokat Benjámin: „Barátaimhoz" című, annak idején a „Szabad Nép"-ben megjelent verse emlékének, valamint ama nagyon mérges polgártárs hirtelen lobbant haragja engesztelésére.

Egy juhász balladája

Élt egyszer egy juhász;
rikatta vón' nyáját —
óh, mily szívhezszólón
fútta furulyáját!

Hogy, hogy nem, egy napon,
ahogy fú s lépeget,
árnyékolva látja
az árnyékos eget...

Tudta, de nem tudta,
hogy mi ütött belé,
„csöndes mélabúját"
vállára terité.

Attól csak magába
kesergett egy időt,
de aztán a kedve
majdhogy régire nőtt!

Járt széles-e határt,
hangosan furulyált,
ördög tudja miért,
búja szögretalált:

— Hernyófészkes fára
ne emeljünk baltát! —
szegte fel a fejét,
ereszté ki hangját.

Vallta: a nap alatt
nem jöhet több boru!
Hanem egyszer aztán,
megintcsak szomorú:

hátán ül hát a bú,
s befelé fújogat,
ha fog, se hallja más
a hamis hangokat...

Így éldegélt lassan,
sütött rá a bús nap;
s most, e derék juhász,
jobb kedvén búsulgat.

Búsulgatás közben
billentyűt igazít,
miként más kokasok:
szép hajnalt kukorít.

Node, a magos ég
akkor sem és eztán,
nem adott, hej nem ad!
szájba ingyen mannát.

...Nem vetnék én követ
nagyot e juhászra —
csak már szóljon szépen,
tisztán furulyája.

Olyan jószág a dal,
hogy az veszi szájra,
kinek szíve-húrját
meg-meg birizgálja.

Szerény erőimhez mérten ennyit tehettem az olvasó és újságok megbékélése érdekében. S merem remélni, annak érdekében is, hogy felhívjam a figyelmet: különösen a nemesebb anyagokat tegyük nagyító alá és tárgyilagos, sokoldalú vizsgálat alapján fémjelezzük. Ugyanis, ha vizsgálgatjuk Benjámin kötőanyagát a személyi és egyéb kultusz talajában, azt is láthatjuk, hogy a rozsda, amely a nép testét, lelkét rágta, Benjáminéra is rárakódott; viszont annak ellenére, hogy — feltételezem — tisztán látta a bajokat, nem volt elég ereje következetesen arról „furulyálni", hogy vészterhes felhők tornyosultak egünkön. Hogy miért nem volt, azt talán elmondja még ő maga is. Ha emlékezetem nem csal, Benjámin szerkesztésében ment utcára ama „Uj Hang" is, amelyet a Rákosi-rezsim frissiben elkobozott. Még talán annyit érdemes megjegyezni: mi ihletne kényszerítőbben munkára írót, költőt, mint a közismert és mai szemmel nézve nevetséges demonstrációk, amikor emberek ezrei pirosra verték tenyerüket, rekedtre kiabálták a torkukat.

Féleértés ne essék, nem akarok mentőövet dobni a féktelen sztálinistáknak, éppen most, amikor — végre! — beléfúlnak a saját piszkukba. Mégis nézzük meg adott esetekben, hogy kire érdemes ágyúval lőni.

— tüske —

Köszönet a külföldi barátoknak

A nemzeti forradalmi ifjúság Baross téri parancsnoksága köszönetét és hálaját fejezi ki azoknak a külföldi baráti államoknak, akik megértették, hogy nemcsak nyilatkozatokkal kell segíteni a magyar szabadságharcot, hanem anyagi segéllyel is. Mindenekelőtt köszönetet mond *Pásztor Sándor* parancsnok a Nemzetközi Vöröskeresztnek, az oxfordi diákoknak, az Amerikai Egyesült Államok, Anglia, Franciaország, Olaszország, a Német Szövetségi Köztársaság, a Lengyel Népköztársaság és a Jugoszláv Népköztársaság kormányainak és velünk együtt érző ifjúságának, s népének.

A Magyar Cserkészszövetség

1945-ben demokratikusan megválasztott, és a terror és elnyomatás éveiben ártatlanul üldözött vezetőségének a megjelenésben nem akadályozott tagjai, a *Cserkészházban* megjelent vezetőkkel egyetemben, 1956. november 1-én ülést tartottak. Miután a magyarországi cserkészmunka megindulásához a Magyar Ifjúsági Forradalmi Tanács írásbeli engedélyt, a magyar kormány szóbeli hozzájárulást adott, *az ideiglenes vezetőség felhívja a volt cserkész-csapat-parancsnokokat és vezetőket, hogy a cserkészmunka megindítására haladéktalanul tegyék meg a szükséges lépéseket.* A megalakult csapatok jelentsék a Cserkészházban (Budapest, V., Nagy Sándor u. 6.) megalakulásukat, ahol állandó ügyeletes szolgálat van.

Az emberiség nevében

emeljük fel tiltakozó szavunkat a szovjet kormánynál, hogy az ezer és ezer sebesült, akj a kritikus órát éli kórházainkban, a gyógyszert, amely a ferihegyi repülőtérre érkezne, s életet jelentene, nem kaphatja meg, mert *a repülőket önkényesen megszállták* szovjet csapatok.

Az önkényes intézkedés és tulajdonjogunk tiprása halálát jelentheti legjobbjainknak. Ezért pedig *a szovjet kormányt terheli a felelősség.*

Egy szabad haza szabad népe tiltakozik e felháborító önkényeskedés ellen.

Nem egyéb ez, mint a *nemzetközi jogok* és kötelességek semmibevevése, mert még a hadviselőnek is a legemberségesebb bánásmódot kell biztosítani a fegyvertelen sebesültek számára.

A kultúrvilág felháborodását váltja ki ez az önkényes lépés. Csak a müveletlen ember veszi semmibe a másik ember jogait.

— Mit nekem? — kérdi és gyüri fel ingujját, hogy nyers, kocsisizmaival a gyengébbnek hittet fenyegesse.

Tehetetlenül felsír bennünk a humánum, visszagondolva az elmúlt tizenkét évre, amikor számtalanszor vágták a szemünk közé: éto kultúra?

E. Z.

Fényképezőgéppel a város körül

A rend helyreállításának egyik legfőbb követelménye a közbiztonság megszilárdítása. A budapestiek örömmel tapasztalják, hogy mind erőteljesebbé válik a belső karhatalom, amelynek őrjáratai máris rendszeresen cirkálnak az utcákon.

Gyűlik a gyászoló hozzátartozók és barátok serege a szabadságharcosok koporsói előtt. A rákoskeresztúri temetőben az egész nemzet együttérzésétől kísérve kezdődött meg a forradalom hősi halottainak temetése.

Miért szenvedett az ÁVH börtöneiben hét esztendeig Martin angol újságírónő, akit 15 esztendőre ítélt el Rákosiék vészbírósága? Talán a „bíráik" sem tudták ezt. Az idős asszony most kiszabadult a Gyüjtőfogházból, s örömmel tekint a megváltozott világba.

Szécsy István fotoriportja.

Vidéki helyzetjelentés pénteken

Heves megye egész területén *viszonylag csend és nyugalom van.* A falvakban csütörtökön mindenütt szántottak, vetettek, amellett majdnem minden községben gyüjtést indítottak a fővárosiak élelmezésére. Heves megye területét naponta 10—20 teherautó élelmiszerszállítmány hagyja el Budapest felé. Az elmúlt napokban incidensre sehol sem került sor. *Nagy Imre* csütörtök esti rádióbeszédét megértéssel és lelkesedéssel fogadták az egész megyében. Örülnek, hogy a kormány végre tettekkel bizonyítja, hogy *tényleg a forradalom élére állt,* és teljesíti a dolgozók követeléseit. A hangulat most az: várják, milyen visszhangra talál a bejelentés a szovjet kormánynál. A megye népének az a kívánsága, hogy ezekről az eseményekről *gyorsan* tájékoztassák az ország lakosságát.

A megye valamennyi városában, falujában tegnap, tegnapelőtt *megkezdték a régi demokratikus pártok újjászervezését, csak a magyar szocialista munkáspárt szervezése nem indult még meg.*

Egerben csütörtökön a volt ÁVH épületében *új rádióállomás* kezdte meg működését. Ez az adó óránként sugároz müsort fél 10, fél 11 stb. időpontban a 43 méteres rövidhullámon.

Ifjú forradalmárok! Magyar fiatalok!

Olyan korszakot élünk, amely nemzetünk történetében páratlan véres harcok közepette született meg. Megszületett drága, szent magyar hazánk szabadsága.

Végre valahára felébredt egy nemzet mély álmából és lerázta magáról a zsarnokság és önkény bilincsét.

Az elmúlt évtized amelyet ezekben a napokban temetünk, már nem lehet úr többé rajtunk. Ennek a dicsőséges magyar forradalomnak, amely egy idegen zsarnoki rendszert tört össze hazánkban, első zászlóvivője a magyar ifjúság. Soha talán nem volt ily nagy ifjúságunk erkölcse, mint ezekben a napokban. Ifjúságunk tovább ébren őrködik, hogy ezt a páratlan tiszta forradalmat semmi se és senki se szennyezhesse be.

Magyar ifjúság! Újpesti fiatalok! Alakítsátok meg mindenütt és mindenhol a

FÜGGETLEN MAGYAR IFJÚSÁGI SZÖVETSÉGET!

Zárkózzatok fel egységesen és bátran ebben a szövetségben úgy, mint ahogy fegyverrel kezünkben meneteltünk egy sorban azok ellen, kik sárba tiporták idáig jogaitokat.

Felhívunk minden ifjú forradalmárt és fiatalt, hogy harcoljon tovább a végső győzelemig.

DUNA CIPŐGYÁR
FÜGGETLEN MAGYAR IFJÚSÁGI SZÖVETSÉGE
ifj. Radvánszki János
ifj. Fodor Gyula

Rejtelmes folyosók a Köztársaság tér alatt

Ávósok és foglyok a kazamatában — Mit takarnak a szellőző csövek?

Napok óta tart az a drámai küzdelem, amellyel fel akarják tárni a Köztársaság téri titokzatos földalatti kazamatát. Ma délben az események tragikus fordulatot vettek. Tegnap este még ugyanis, mint ahogy egy fiatal törzsőrmester tájékoztat bennünket — az Erkel Színház egyik szellőző csövén keresztül hangokat hallottak a föld mélyéről. Egy kétségbeesett női hang ezt kiáltotta:

— Segítség, a színháznál vagyunk...!

Gyereksírás a mélyből

Kisvártatva gyereksírás hallatszott a mélységből, majd elhaló férfihang szakította félbe a felszűrődő hangfoszlányokat:

— Segítsetek, még élni akarunk...!

A feltevések szerint a rejtelmes földalatti börtönben politikai foglyok és ávósok tartózkodnak. Megerősíti ezt az elképzelést az a tény is, hogy a volt pártközpont épülete előtt egy fiatal honvéd próbaképpen, mint ávós jelentkezett az egyik szellőzőnyílásnál. Lentről tisztán kivehetően választ kapott:

— Itt Szabó államvédelmi százados. Adjatok biztosítékot, hogy ávósok vagytok. A süllyesztő aknához vigyetek élelmet, lőszert.

Labirintus a föld alatt

Kétségbeesett erővel folyik a kutatás, hogy megtalálják azt a bizonyos süllyesztő aknát. A munkálatokat végző honvédségnél egyébként jelentkezett egy nő, aki elmondotta, hogy a Híradó Mozival szemben az egyik házban szintén hallott hangfoszlányokat a mélyből felszűrődni. A feltevés az, hogy a pártháznak, amely az egykori német Gestapo épülete volt, igen kiterjedt folyosórendszere van.

A titokzatos lift

Újabban a mentési munkálatok a pártház homlokzatánál működő különleges liftnél folynak. A lift ugyanis mindössze — fél emeletet jár... A munkálatokat vezető szakemberek bizonyosra veszik, hogy a liftnek, amely a földszinttől csupán fél emeletet jár, szerepe lehet a földalatti labirintussal. Híradós katonák rádiókészülékeikkel egyébként morzejeleket is felfogtak, amelyek szintén a mélységből érkeztek.

Azok a szakemberek, akik járatosak a földalatti munkáknál, sürgősen nyújtsanak segítséget, hogy a még életben levő nőket, gyermekeket és politikai foglyokat mielőbb megszabadíthassák.

Kiknek vitték a húst?

A környező házak lakóinak egyike elmondta, hogy még kedd előtt *24 láda lőszert és 32 géppisztolyt, kedd reggel pedig egy teherautó marhahúst szállítottak a házba a rendőröknek álcázott ÁVH-sok.* Mint ismeretes, fegyveres harcokban a szabadságharcosok megtörték a volt pártházban rekedt ÁVH-sok ellenállását és a járókelőkre lövöldöző 11 ÁVH-s elesett a küzdelmekben. Világos azonban, hogy nem csupán ők tartózkodtak a székházban, hanem jóval többen. Ugyanis *a pártház elfoglalása után nagy mennyiségű félig kész palacsintát találtak a konyhában, úgyszintén igen sok, száznál jóval több személy részére elegendő fasírozottat is készítettek* ott. Az ÁVH-sok azonban szőrén-szálán eltűntek.

A szakemberek állítása szerint a süllyesztő akna színházi kifejezés, így igen fontos lenne, hogy az Erkel Színház épületét jól ismerő egyének is nyújtsanak segítséget a kutatások folytatásához.

FELHÍVÁS
a bújkáló ÁVH-sokhoz

Nem kívánjuk védeni az ÁVH-hoz tartozó tiszteket, akik törvényszegő módon, népüket elárulva, saját népük ellen fordították fegyvereiket, de nem tudjuk helyeselni azt sem, ami, valószínűleg ellenséges elemek felbújtására néhány helyen előfordult.

Jelentések futottak be hozzánk, hogy felelőtlen elemek uszítására a tömeg menekülőben levő, egyes személyek által felismert, ÁVH-hoz tartozó egyéneket súlyosan bántalmazott.

A forradalom győzött. De nem méltó a győztes, tiszta forradalmat bemocskolni a féktelen indulatok keltette erőszakoskodással.

Magunk ítéljük el legjobban mindazt, amit az ÁVH az elmúlt, végtelennek tűnő hosszú évek során vétett a magyar nép ellen, de elítéljük az önbíráskodás bármilyen formáját.

Lesznek független magyar bíróságok, akik ítélni fognak mindazok felett, akik bármilyen formában vétettek a magyar nép ellen.

Mindazon ÁVH-hoz tartozó egyének, akik gyilkoltak, embereket félig vagy egészen agyonvertek, kínoztak, éheztettek, el fogják nyerni méltó büntetésüket.

Legyünk különbek, mutassuk meg, hogy mi az igazi rend. A megbékélés hívei vagyunk. Nem akarunk felesleges vérengzést, önbíráskodást, lincselést.

Felhívjuk az egyenként bujkáló, vagy kisebb kötelékekben meghúzódó ávh-sokat, hogy ne akarjanak még több drága magyar vért ontani, hanem jelentkezzenek a legközelebbi honvéd-, vagy karhatalmi köteleknél.

Karhatalmi szerveink figyelmét felhívjuk arra, hogy a magukat megadó ÁVH-sokat vegyék őrizetbe, bánjanak velük nemzeti forradalmunkhoz méltóan és védjék meg őket az ellenséges elemek által felbújtatott felelőtlen tömegek erőszakoskodása ellen, hogy független bíróság ítélkezhessen ügyükben.

Nem vagyunk hívei az embertelenségnek, a törvényesség szellemében kívánunk eljárni.

Ez lesz méltó hozzánk, ez lesz méltó győztes nemzeti forradalmunkhoz.

Zányi József,
aki megjárta az ÁVH börtöneit.

Veres Péter nyilatkozata a svájci rádiónak

Veres Péter, a Magyar Írószövetség elnöke nyilatkozott a svájci rádiónak. Arra a kérdésre, hogy miként látja most Magyarország helyzetét, elmondotta, hogy ez most már nemcsak a magyar néptől függ, hanem az egész emberiségtől. Ezért is fordultunk az ENSZ útján a világ népeihez, s kértük segítségüket, hogy segítsenek megteremteni nekünk a valóban független, semleges Magyarországot.

A magyar írók további feladatairól Veres Péter azt mondta: hogyha a nép akarata a szabad választásokon megnyilvánul, akkor véleménye szerint az íróknak nem olyan módon kell a politikai harcot vívniok, mint eddig, hanem műveikkel kell tanúságot tenniök.

Olyan kérdés is elhangzott, hogy Veres Péternek készül-e valamilyen könyve a magyar parasztság életéről, sorsáról?

— 1948-ban megírtam a *Paraszti jövendőt* — felelte Veres Péter —, amely jóformán nem is került a nyilvánosság elé. Ebben a könyvben kifejtettem véleményemet és nézeteimet a magyar parasztság legfontosabb kérdéseiről.

A Gyűjtőfogház Forradalmi Tanácsa tegnap szabadlábra helyezte a politikai foglyokat

Tegnap délután 3 órakor a volt politikai foglyok közel *1500-an [illegible] tartottak az Uránia-moziban.* Mindazok, akik a recski fogolytáborban, a gyűjtőben, Kalocsán, Sopronkőhidán, s a Műranyi utcában bírói ítélet nélkül ültek éveket és hónapokat, tegnap hangot adtak a múlt gyötrelmeinek és az ÁVH embertelen kínzásainak.

Garamvölgyi János egy szűkebb intéző bizottság megválasztását javasolta, akiket a megjelentek meg is választottak: *Déri Gézai Béri Tibor, dr. Bokor Viktor, Fék Tibor, Szigeti Iván, Haraszti Zoltán* és *Sárdi György.*

Indítvány hangzott el arról is, hogy **a volt politikai foglyok az egész országban összegyűjtik mindazokat, akiket politikai hitvallásuk miatt, vagy minden komoly vád hiányában bíróság elé állítottak és elítéltek.**

Ezzel kapcsolatosan engedélyt kérnek a kormánytól *„Intelem"* címen lap indításának (internáltak, elítéltek és emigráltak). *Dr. Török Gáspár* vezetésével tegnap öt tagú küldöttség kereste fel *Mindszenty* hercegprímást és felkérte, hogy vállalja el a volt politikai elítéltek szervezetének védnökségét. A hercegprímás eleget tett a kérelemnek.

Garamvölgyi János intette a megjelenteket, hogy ne az érzelem, hanem az értelem vezesse őket és csatlakozzanak a karhatalmi csoporthoz.

A kormánytól erkölcsi támogatást kérnek, sajtót és a rádióban is hangot adhassanak.

Adorján György, aki tegnap jött ki a gyűjtőből, *hat és fél év után, azt mondta, ne az anyagiakkal törődjünk, örüljünk a jelennek, erősítsük azt meg* és minden parasztársának azt üzeni sokszoros erővel igyekezzenek a felszabadult magyar nép élelmét a jövő évre biztosítani.

F. J.

24 órán belül elindulnak az első villamosok

Ma délelőtt összeült a Fővárosi Villamosvasút Központi Forradalmi Bizottmánya, hogy megvitassa a FVV jelenlegi helyzetét, s megtegye az [illegible] a forgalom megindítására. Elhatározták, hogy

délre behívják az összes forgalmi telep forradalmi munkástanácsának képviselőit, mert nélkülük a Központi Forradalmi Bizottmány véglegesen nem dönthet.

Az ülés alatt több bejelentés érkezett. A Csepeli Vasmű munkásai és az Eötvös Lóránt Tudományegyetem fiataljai üzenetet küldtek az FVV Központi Forradalmi Bizottmányának, hogy *mindenben segítségükre lesznek a Fővárosi Villamosvasút dolgozóinak, hogy mielőbb megindulhasson a villamosforgalom.*

Meglehetősen nehéz helyzetről tájékoztatott bennünket Menyhárt István, a Központi Forradalmi Tanács elnöke.

A villamosvasút vágányhálózata egyes helyeken alá van aknázva. [illegible] feladat tehát, hogy műszaki dolgozók megkezdjék az életveszélyes akadályok elhárítását.

A nehéz helyzet ellenére a Központi Forradalmi Bizottmány garantálja — ha a forgalmi telepek forradalmi munkástanácsai is egyetértenek ezzel —, hogy azokban a peremvárosokban, munkásnegyedekben, ahol kisebb károkat szenvedett a felső vezeték és a vágányhálózat, *huszonnégy órán belül megindítják a villamosforgalmat.* Az FVV forradalmi bizottmánya kéri a lakosságot, hogy ahol megkezdődnek a helyreállítási munkálatok, támogassák a vállalat dolgozóit.

(P. F.)

Mi a helyzet az áramszolgáltatással

Munkatársunk péntek délelőtt felkereste *Budapest Főváros Elektromos Műveit,* s nyilatkozatot kért *Simsalek Lajostól,* az üzemi forradalmi tanács elnökétől, *Makranczy László* igazgató és *Pálos Ferenc* műszaki igazgató urak bevonásával.

Felkérjük a lakosságot — mondták —, hogy a zavartalan áramszolgáltatás érdekében vállalatunknak jelentse be telefonon a lakásokban mutatkozó áramhiányt, valamint a közvilágítás kárait.

A saját felderítést még nem tudtuk megszervezni, éppen ezért ebben a munkában *külső erők segítségét kérjük.*

Felkértük a honvédséget, és ezúton is felhívjuk a forradalmi szerveket, *segítsenek gépkocsikkal munkánkban.*

A hálózaton dolgozó műszaki csoportokkal telefonon tartjuk a kapcsolatot. Szükségünk van azonban gépkocsikra, hogy felszereléseinket, szerszámainkat és az üzemtől távol lakó szakembereinket, mozgatni tudjuk.

Ahogy dolgozóinkat mozgósíthatjuk, a sztrájkot fokozatosan megszüntetjük.

A forradalmi bizottmány figyelmébe ajánljuk — hasson oda, hogy a vasút szállítsa a bányászok által kitermelt szenet, mert a Budapesti Erőműben mindössze 4—5 napra elegendő szénkészletünk van. A szénszállításon múlik, hogy folyamatosan biztosítani tudjuk a főváros áramellátását.

Igérjük, ha támogatják munkánkat, az áramellátás csak javulni fog. Vállalatunknál és kint levő műszaki részlegeinknél *a hangulat jó, dolgozni akarunk, de sikeres munkánk feltétele a bányászat, és a vasút segítségétől függ.* Ne felejtsük el, hogy áram nélkül kórházaink, intézményeink, a különböző szervek megbénulnak, és a lakosságot sem hagyhatjuk világítás nélkül.

(T. V.)

Követendő példa!

A II. kerületi Nemzeti Bizottmány megalakulása óta nemcsak a kerületnek, hanem az egész Budának vezetője, irányítója lett. A bizottmány munkája nyomán szervezik és alakítják meg a budai kerületek és a környező falvak nemzeti bizottmányait is. Budapesten sehol nem látunk ilyen jól működő bizottmányokat. A szociális bizottság nemcsak a kerület arra rászorulóit látja el ruhával, élelemmel, gyógyszerrel, hanem hathatós segítséget ad az I—XII. kerületnek.

A sajtóbizottság munkája jól van megszervezve. A bizottság tagjai *Tompa Sándor* színművész vezetésével kidolgozták és összehangolták a többi kerületekkel a nemzeti bizottmány programja alapján munkájukat. *Nemzetközi sajtótájékoztatót tartottak.* A város igen sok üzeméből, iskolájából és a megye községeiből sokan keresik fel és kérnek tanácsot vagy segítséget. A bizottmány tagjai személyesen mennek ki és beszélik meg, vagy vesznek részt a Nemzeti Bizottmányok megalakulásában és működésük megindításában.

Igy kell ezt tenni mindenütt Budapesten és az egész országban.

K. L.

— **Megalakult a Keresztény Demokrata Néppárt.** Tegnap, szerda este új párt jelentkezett röpcéduláival a budapesti utcán. Az 1947 júniusban feloszlatott Keresztény Demokrata Néppárt a röpcédula szerint újra megalakult. Budapest, Apponyi tér 1. szám alatti központtal.

— **A kötelespéldányszolgáltatásra** jogosult Országos Széchényi Könyvtár kéri az országban működő valamennyi sokszorosító üzemet (nyomdát stb.), hogy a magyar nemzeti forradalommal kapcsolatos minden nyomtatott, sokszorosított vagy gépiratos hírlapot, röplapot, felhívást stb. gondosan őrizzen meg, és 16 példányban mielőbb juttasson el a könyvtár címére: Bp., VIII., Múzeum krt. 14—16. Az Országos Széchényi Könyvtár Nemzeti Bizottmánya.

Országúti epizód

Gyorsan robog szürke Pobjedánk Zugló, Kőbánya, Kispest utcáin. Az emberek kétkedve, bizalmatlanul tekintenek ránk. Nem hiába. Tizenkét év alatt megtanultuk, hogy még rokonainkban is kételkedjünk.

Zuglóban már mint barátokat üdvözölnek, közülük sokan olvasták a tegnapi számot. Kispest és Soroksár is nagy örömmel fogadja az első szabad újságot: a MAGYAR FÜGGETLENSÉGET. Dunaharaszti: Tanácsháza. Az elnök elmondja, hogy a fegyveres erők szervezése erőteljesen folyik. Tökéletes a rend, semmi meggondolatlanság nem történt. Igen, polgártársak, nagyon helyesen tettétek! A bűnösök a törvény előtt fognak bűnhődni. És bármennyire is csábító a gondolat, hogy megismerjék saját módszereiket, ezt nem tesszük, és nem fogjuk tenni. Mi nem fogunk kazamatákat és krematóriumokat alkalmazni. Emberek vagyunk.

S Lacháza felé haladva, egy domb mögül hirtelen négy szovjet géppisztolyos katona állja útunkat.

Látják, hogy újságot viszünk, mégis kiszállítanak a kocsiból. Megtalálják géppisztolyunkat. Hiába a magyarázat, hiába a Forradalmi Bizottmány fegyverviselési engedélye. Minden hiába. A tiszt az árok szélére állít mindkettőnket. Átkutatnak vagy ötször. A kocsit darabokra szedik, de mást nem találnak. S mi csak állunk, feltett kezekkel. Szemben géppisztolyok, puskák és egyéb fegyverek csöve mered ránk.

Látjuk elhaladó honfitársaink arcán a sajnálkozást, a tehetetlenséget.

De láttam és tapasztaltam az orosz közkatonák szolidaritását is. Ők vették rá a tiszteket, hogy elengedjenek. (Ezt az érzést azt hiszem nem kell részletezni.)

Az országúton szó nélkül gyalogoltunk, nélkülözve Pobjedánkat, újságokat, fegyvert és a személyi igazolványokat. Ugy látszik, hogy a módszerek és szokások nem változtak meg. Csak tudnám, hogy az igazolványra miért volt szükségük?

Kertesi József

Kigyógyulunk a XX. század legszörnyűbb betegségéből

A mi hazánkban és a földtekének földrajzi és eszmei szempontból hozzánk közeleső részein az elmúlt esztendőkben olyan dolgok történtek, amilyenekre alig volt példa az emberi fajta történelmében. A huszadik század szívében félelemmel, terrorral, szervilitással öntötték el az emberiség egy részét, külön réteg foglalkozott itt emberek, hazafiak, ártatlanok fizikai és erkölcsi megsemmisítésével és a tömegmészárlások tekintetében *felülmúlták még a római kor szörnyűségeit is.* Olyan helyzet alakult ki, olyan szituációt hagytunk a fejünk fölé nőni, amelyben a tiltakozás pillanatában elnyeletett a tiltakozó, minden törvény, jog figyelembevétele nélkül. Nekünk, fiataloknak, több mint fél évtizedet tönkretett, megevett az életünkből ez az időszak, *megégette az álmainkat, soha többé be nem heggedő sebeket mart a szívünkön.*

Mi, egyetemisták *„kiszelektált", agyonkáderezett társaság vagyunk.* nem munkás-, parasztszármazású hallgató alig akad közöttünk, és mégis mi indítottuk meg ezt a csodálatos, az újkor legnagyszerűbb szabadságharcát az ország rabtartói és a szovjet imperializmus ellen. Minden sejtünk gyűlölte ezt a világot, amelyben csak átkozódást hallottunk a munkás és a paraszt szájából. Látszólag igaz elméletre tanítottak bennünket, de *a tantermen kívül mindent elkövettek, hogy meggyalázzák, lejárassák ezt az elméletet.*

Mi ellen keltünk fel október 23-án, ezen az örökké feledhetetlen napon, amikor kivonultunk az utcára, mikor este fegyvert fogtunk a munkásfiatalokkal, honvédekkel együtt? *Magunkért, az országért, az emberiségért.* Hogy ennek a hazának függetlensége, szabadsága, külpolitikája legyen, mert nem akarunk tovább 1—2 esztendős szakaszokban élni, puszta létünk érdekében kaméleonként elveket cserélni. Olyan világért, amelyben, ahol nem kerülhet sor többé bűntelenek úgynevezett rehabilitálására, és embervérben, eszmékben gázolok meg nem büntetésére. Ahol adva lesz újra az *ellentmondásnak* az európai forradalmakban szerzett szent joga minden társadalom- és népellenes tevékenységre, ahol nem szárad arcunkra a képmutatás kérge. Hogy ne kelljen soha tisztelni speciálisan e célra kinevezett személyiségeket, emberi és szakmai tekintélyeket akarunk, amelyben a fiatalságnak nem kell agyonpszichologizált szerelmekhez, sportőrülethez menekülnie. Ahol például olvashatók az újságok, sőt a vezércikkek is, *a hírlapíróknak nem kell munkálkodniok a leírt szó naponkénti megbecstelenítésén,* ahol nyugalom, jószándék, erkölcs van a cikkekben, és nem valamiféle embertorzító gyanakvás, eszelős, türelmetlen „muszáj".

Halottaink és hőseink vannak, irtózatos véráldozatok árán jutottunk szabadsághoz. Tele vagyunk felfokozott, szenvedélyes vágyakozással a szabadságra, demokráciára, szépségre, emberségre, merészségre, harccal teli, gyönyörűszép nyugalomra. *Meggyógyulunk, általestünk a századnak ezen a legretteneteseb betegségén, pestisén, lepráján, bélpoklán, és immunisak vagyunk ellene százezer évig!* **Csernus Ákos**

A magyar kommunisták új pártot alapítottak.

Csütörtök este az MDP főtitkára rádióbeszédet mondott, amelyben *megbélyegezte Rákosi és volt klikkjének vak és bűnös politikáját.*

— Népünk dicsőséges felkelése lerázta a nép és ország nyakáról Rákosi uralmát — mondotta többek között *Kádár János*, majd kijelentette.

— Nem azért ömlött magyar ifjak, munkások és parasztok vére, hogy Rákosi uralmát az ellenforradalom uralma váltsa fel.

Bejelentette, hogy a magyarországi kommunisták *új pártot alapítanak Magyar Szocialista Munkáspárt név alatt.*

A párt napilapot is indított *Népszabadság* név alatt, amely már a mai napon megjelent.

Hisszük, hogy az új párt méltón fogja képviselni a tiszta szocializmus eszméjét.

A szociáldemokraták a munka felvételére szólítják a dolgozókat

A Szociáldemokrata Pártban már teljes gőzzel folyik a munka. *Kálmán Endre* sajtófőnök a következő nyilatkozatot adta.

„A Szociáldemokrata Párt felhívással fordul az üzemek, gyárak munkásaihoz, az egész ország népéhez, hogy kezdjék el a termelést. A munka megindulása elősegíti a fegyelem és a rend további megszilárdulását,

a győzelmes nemzeti forradalom sikeres befejezését, a szélsőséges elemek elszigetelését. *Magunk ellen cselekszünk, ha a sztrájkot folytatjuk,* mert ez veszélyezteti a forradalom vívmányait, akadályozza semlegességünk kibontakozását, bomlasztja országunk egységét."

Hogyan folyik a Szociáldemokrata Párt szervezése?

„Visszakaptuk párthelyiségeinket és *kerületenként folyik a munka.* Felállítunk központi igazolóbizottságot, amely ellenőrizni fogja a tagtoborzást és *lehetetlenné teszi, hogy pártunkban olyan személyek kapjanak helyet és vezető szerepet, akik az elmúlt esztendőkben erősen kompromitálták magukat.*

Igen sokan akarnak belépni pártunkba, elsősorban számítunk a gyárak, üzemek dolgozóira, értelmiségiekre, kisiparosokra, kiskereskedőkre, s földművelőkre, ezért megkezdtük falusi szervezeteink felállítását."

Milyen kapcsolatokat teremtenek a többi párttal, elsősorban a *Katolikus Demokrata Néppárttal?*

„Telefonösszeköttetést teremtettünk velük, de *ők még a szervezkedés legelején tartanak.* különböző frakcióik vannak, nem alakult még ki az egységes vezetés és még nincs politikai programjuk. A többi párttal is együttműködünk a koalíción belül, a kormánnyal is tárgyalásokat folytatunk egy új, a valós erőviszonyoknak megfelelő nemzeti kormányban hajlandók vagyunk közreműködni."

Mikor indul meg a vasúti személyszállítás?

Helyzetjelentés a pályaudvarokról

Az ország dicsőségben megbénult teste lassan-lassan mozdulni kezd: indul a munka, most már szabadon, magunknak termelünk. Vajon mi a helyzet az ország vérkeringésével, a vasúttal? Ma délelőtt 11 órakor munkatársunk körülnézett Budapest három legnagyobb pályaudvarán, ahol a következő kép fogadta.

Keleti-pályaudvar

Az épületek jóformán nem szenvedtek kárt, a mozdonyok is épek. Csak éppen csend van itt, még semmiféle közlekedés sem indult meg. Az irodákban itt-ott vasúti tisztek ülnek, várnak.

— Magunk sem tudjuk, *miért ez a tétlenség* — mondja az egyik forgalmista. — Talán majd holnap akad dolgunk...

Nyugati-pályaudvar

Itt már van valami mozgás, tisztogatják a váltókat, készülnek arra, hogy rövidesen megindítsák a forgalmat.

— A forradalom napjaiban összesen kétszer futott be ide szerelvény, élelmiszerrel — mondja Lukács Pál elöljáró, a főnökségi irodában. — De most már három napja nincs semmiféle forgalom, s még nem is kaptunk utasítást, hogy mit tegyünk. Egyelőre mozdonyokkal sem rendelkezünk.

Déli-pályaudvar

— Mi is várjuk az igazgatóság forradalmi bizottságának utasítását, addig nem indíthatunk vonatokat — ezzel fogad bennünket *Faragó Béla* állomásfőnök.

A Déli pályaudvarra egyébként állandóan futnak be élelmiszerszállító vonatok. Most is érkezett hús, gesztenye, alma, szőlő, s nagymennyiségű szén jön a villanyerőmű számára. Rengeteg gyógyszert is hoznak nyugatról.

Ez a helyzet a vasúti forgalom körül. Megkérdeztük a MÁV vezérigazgatóságát is, meddig lesz béna a közlekedés? A főmenetirányító a következőket válaszolta:

— *Mindent megteszünk, hogy még ma meginduljon a személyszállítás. Egyelőre olyan utasítást adtunk ki, hogy a munkásvonatok mozgatása kezdődjék meg. Vidékről már indultak is vonatok Budapest felé. Az egyéb közlekedés talán holnap, vagy holnapután kezdődik.*

El is várjuk: lásson munkához minél előbb a MÁV, hogy távoli rokonok láthassák egymást, s legyen áru bőségben mindenütt.

(e. gy.)

HALOTTAK NAPJÁN

— AZ IFJÚ HŐSÖKHÖZ —

Temetünk. In memoriam. Hősöket temetünk ma, egy nép, egy nemzet, egy világ hőseit. Tegnap még itt hallatszott csengő gyermekkacajotok, a téren, beleitta magát az emberek fülébe és mosolyt varázsolt ajkukra. És ma... Isten, ki vagy! Ma őket temetjük! Óh, ti tizenötévesek, kik a fegyver súlyától meg-meg roggyanó térdekkel indultatok a harcba. A ti utolsó harcotokba. Óh még hány csatát kellett volna megvívnotok, az iskolapadok agyonkarcolt deszkáin. A tudás várát kellett volna bevennetek és ti a szabadság várát vettétek be... nekünk.

Mindent tudtok már ti, kócosfejű, hamvasarcú hősök. Tudjátok azt, hogy *nem ömlött véretek hiába* és tudjátok azt, hogy halálotok árán született újjá egy nemzet.

Óh milyen szörnyű kontraszt. Élet — halál! A Ti halálotok a mi életünk. Jöjj vissza hozzánk, könyörgöm térj vissza Te, aki elszánt tizenhatéves arcod minden gyűlöletével dobtad a benzines kannát a Rákóczi úti orosz tankokra, hogy aztán gyilkos golyótól találva ess el. Tekints ránk *Petőfi*, vajon nem ez a te „Ifjú sereged". Nézz ránk *Ady Endre*, vajon nem ez a te ifjúságod?

Testvéreim, ti drága kismagyarok, ti alig játszott, alig élt gyermekek, hálás a nemzet. Óh mennyi okos, mennyi megfontolt tapasztalt magyar veszett el az úton, amíg idáig jutottunk. Mennyi ártatlan magyar sínylődött rabságban, amíg ti jöttetek! Csak egy leheletre érkeztetek hozzánk és már tovább is ragadott a „nagy kaszás". Csak egy leheletre és tavaszt hoztatok októberben! Cháron, a túlvilági révész tiszteleg előttetek, hisz ilyen sereget még ő sem látott. *A rövidnadrágos hősök serege!* Köszönünk mindent, ti drága ifjú hősök! És bocsássatok meg nekünk, kikért meghaltatok, de nem ígérgetünk. Hisz nincs is mit ígérnünk. A testvéreink haltak meg és ki tud könny nélkül gondolni a testvére halálára. Minden halott a sírba magával viszi az örömeit, de a fájdalmait itt hagyja nekünk.

Édes testvéreim, hadd simogassam meg, gondolatban mégegyszer szélfútta, esőáztatta hajatok, és hadd szorítsam meg többé nem szorító kezetek. Érzitek? Egy nemzet szorítása ez, mint férfi, a férfival. És majd ha „ott fenn", a hősök iskolájának kapuja előtt megálltok egy percre és kezetek tétován teszitek a kilincsre, ne féljetek: egy nemzet írta mindegyiktek bizonyítványába, könnybetűkkel, Felsőbb osztályba léphet!

Velvárt Richárd

A Katolikus Népszövetség a rend helyreállításáért

A *Katolikus Népszövetség* Roosevelt téri ideiglenes irodáiban megindult az élet. *Kaas Ervin* és *Szecskó Tamás*, az ideiglenes vezetőség nevében elmondotta, hogy az 1908-ban alakult szövetség feladata *a katolikusság szocialista felemelése* volt és most is az.

A kormánynak tegnap közzétett intézkedéseit, teljes mértékben *elismerik és támogatják.* Céljuk a köz- és magánéletben a katolikus eszmék érvényesítése. Hangsúlyozta az ideiglenes vezetőség, hogy mint a múltban *a szövetség nem politikai, hanem társadalmi irányzatot képvisel.*

Közvetlen céljuk segélyakciók megszervezése, a szabadságharcban elesettek hozzátartozói számára. *A szövetség tagjai a fiatalság soraiból kerülnek ki,* de támogatnak mindenkit, akik az új Magyarország kialakításában, elsősorban pedig a rend helyreállításában részt kívánnak venni.

H. I.

Apa és fia

Az öregember szusszanva ért fel az emeletre. Megáll. Tanácstalanul körülnéz és az első arra jövőtől — fiatal géppisztolyos fiútól — ijedt hangon megkérdi:

— Nem tetszik tudni, hogy Balázs Istvánt hol találhatom meg?

A fiú megáll, tűnődve nézi a bácsit, aki talán a nagyapja is lehetne, mégis ilyen alázatos hangon kérdezi őt, aztán válaszol.

— Én nem ismerem.

— Nem...?

— De talán itt bent az őrszobában pihen.

A bácsi — most jobban szemügyre veszem — talán vasutas lehet. Csillogó, fekete esőköpenyben van. Lábán ormótlan cipő. Fedetlen fővel egy pillanatra kopog az ajtó előtt. Halkan, nagyon halkan, hogy szinte ő maga sem hallja. Vár egy kicsit, de választ nem kap.

Ovatosan lenyomja a kilincset. Belép és megáll.

A szoba tele van fiúkkal. Kereső szemmel körülnéz.

Az öreg lehet ötven éves is. A fiú, akin most szeme megakadt, talán tizenhét.

— Pista...

A gyerek odalép hozzá. Megcsókolják egymást. Beszélgetni kezdenek.

Pista karonfogja apját. Odavezeti egy székhez. Maga is közelebb húz egyet.

— Csakhogy megvagy.— mondja remegő hangon úgy, hogy a marcona géppisztolyos tizenhét évesek, ha szemükben lenne még könny, sírvafakadnának.

A gyerek és az apja nézi egymást. A kerékpárról beszélgetnek, amit az öreg lent hagyott a kapu alatt, meg az otthoniakról.

Fegyverről, harcról, halálról egy szó sem esik.

Öt napja nem látták egymást. A gyerek fáradt, kialvatlan. Az apa arcán az idővéste barázdák eltakarnak mindent.

Rövid idő múlva felállnak. Balázs István — mi eddig csak keresztnevét tudtuk — lekíséri apját a kapuig.

Egy pillanatra mindenki elhallgat, nézik az ajtót, ahol kiléptek, mindenki saját szüleire, családjára gondol.

Meg azokra a fiúkra, akiket hiába vár, keres, remegő hangú apa, többet nem térnek vissza.

— kövi —

A NAP HÍREI

— Kormánybiztos a Rádió élén. A Minisztertanács a Rádió kormánybiztosává Széll Jenőt és helyettesévé Tamási Lajos költőt nevezte ki.

•

— Rendkívüli segélyszállítmány az Egyesült Államokból. Az amerikai légierő közölte, hogy szerdán este egy C—124 Globemaster típusú óriási szállítórepülőgép gyógyszert és élelmet hoz Budapestre. Az Egyesült Államok ezenkívül 2000 tonna élelmiszert ajánlott fel Magyarországnak. Az élelmiszerküldemény tejport, sajtot, vajat, olajat és húskonzerveket tartalmaz. Az Egyesült Államok bécsi nagykövetsége már a Vöröskereszt Társaságok Ligájának rendelkezésére bocsátotta az élelmiszert.

•

— Postaforgalom Budapesten. A posta dolgozói munkába álltak. Szerda reggel óta kézbesítik a leveleket és felveszik a pénzküldeményeket és táviratokat a budapesti postahivatalokban. A csomagforgalom is megindul, mihelyt a vasutasok megkezdik a munkát.

•

— Megalakult a Független Kisgazdapárt budapesti V. kerületi szervezete. Október 31-én a Szabadság tér 16. szám alatt összegyűltek az V. kerületi független kisgazdapárti tagok és életrehívták a párt V. kerületi szervezetét, az ifjúsági szervezettel együtt. (Telefon: 110—480).

•

— Élelem Ráckevéről Budapestnek. Ráckeve lakosai napok óta folytatják a fővárosba szállítandó élelmiszerek gyűjtését. A környéki falvakból is ráckevei teherautók szállítják az élelmet a fővárosnak. Ráckeve eddig több mint 25 teherautó húst, lisztet és zöldséget küldött a szükséget szenvedő Budapestnek.

•

— Svájci élelmiszer-szállítmány Budapestnek. Több tehergépkocsi-rakomány kötszert, kondenzált tejet, csokoládét küldött a svájci segélybizottság Budapestre. A szállítmány 70 000 svájci frank értékű. Hermann Rieglig, a szállítmány vezetője kijelentette, hogy hétfőn délelőtti órákban indultak el Zürichből, s csütörtökön délután érkeztek Budapestre.

•

— Olajhiány akadályozza az autóbusz-közlekedést. A Fővárosi Autóbuszművek jelentése szerint az autóbuszforgalom elindítását jelenleg az olajhiány akadályozza. Pillanatnyilag a honvédség segíti a Fővárosi Autóbusz Üzemet. Ez idő szerint 10—15 autóbusz hollétéről nem tudnak.

•

— Új kórház. A Dob utca 85. szám alatti iskolában 50 ágyas kórházat rendeztek be.

•

— Megalakult a Mezőgazdasági Szakemberek Országos Szövetsége. Az alakuló ülésen kimondták, hogy meg kell szüntetni az önállóan gazdálkodó parasztság zaklatását. A szövetség dr. Solty Ernő ügyvezető és Fáber György ügyvezető-igazgató irányításával a Madách Imre út 5. szám alatt kezdi meg működését.

— Újjáalakult a Fradi és az MTK. A Ferencvárosi Üllői úti pályán mintegy 7000—8000 főnyi közönség jelenlétében újjáalakult a Ferencvárosi Torna Klub. Az alakuló ülésen Pataki Mihály, Németh Jamesz, Kispéter Mihály és Tóth Lajos mondtak beszédet. Egy oxfordi diák angolul köszöntötte a világhírű egyesületet. A Bajza utca 19. szám alatt megalakult az MTK is.

•

— A KOKSZ megalakult. A szervezetet dr. Varannai Aurél vezeti.

— A pesti izraelita hitközség forradalmi bizottmány dr. Heves Lajos elnököt minden eddig viselt tisztségétől megfosztotta.

•

— Kilencszáz forint a legalacsonyabb bér a Szentendrei Kéziszerszámgyárban.

•

— Átszervezték a Magyar Pen Clubot. A Magyar Pen Club ideiglenes szervező bizottsága a legrövidebb időn belül összehívja a Pen Club tagjait és új tisztikart választ.

•

— Megalakult a Magyar Keresztény Párt november 1-én, délelőtt 10 órakor a Központi Városháza kis tanácstermében. A párt ideiglenes elnöke dr. Zajgóvári Károly.

•

— Győzött a magyar ifjúsági labdarúgó-válogatott Bécsben. Szerdán a magyar ifjúsági válogatott 3:1 (0:0) arányú győzelmet aratott Bécsben az osztrák ifjúsági válogatott fölött. A mérkőzés egész jövedelmét átutalták a Magyar Vöröskeresztnek.

•

— Akadémikusok nem ismerik el az Akadémia nemzeti bizottmányát. Több magyar akadémikus aláírásával kiáltvány jelent meg, amelyben híres magyar tudósok tiltakoznak az Akadémia jelenlegi nemzeti bizottmánya megválasztása ellen.

•

— Bűnvádi eljárást indítanak az Ügyvédi Kamara sztálinista vezetősége ellen. Viharos nagygyűlésen azt határozták az ügyvédek, hogy az Ügyvédi Kamara volt sztálinista vezetősége ellen bűnvádi eljárás folyamatba tételét indítványozzák.

•

— Ismét megkezdik a tüzelőanyagárusítást. A TÜZÉP-igazgatóság forradalmi tanácsa úgy döntött, hogy az összes budapesti tüzelőanyagtelepeken megkezdik a tüzelőanyag árusítását. Egy mázsa tüzelőanyagot adnak ki minden vásárlónak. Az egy mázsa tüzelőanyag a készlettől függően szénben, fában, kokszban vagy brikettben vásárolható.

•

— Ifjúsági Stadion lett a Népstadion. Leváltották az OTSB vezetőségét és megváltoztatták a Népstadion nevét Ifjúsági Stadionra.

•

A VÁCI UTI FÉMSZERELVÉNYGYÁRBAN

holnap reggel megindul a munka. Az Elektromos Művek — a két vállalat munkástanácsának megbeszélése alapján — ellátja árammal a gyárat.

Népszavazást követel a Petőfi Párt

A Nemzeti Parasztpárt, mint a rádió már hírül adta, a zsarnoksággal szemben állásfoglalásának legélesebb kifejezést adva, irányító testületének javaslatára megváltoztatta nevét és mától fogva Petőfi Párt névvel kívánja szolgálni a magyarság és a parasztság ügyét.

A Petőfi Párt, bár politikai célokat szolgál, ma *nem pártpolitikai keretek között jelentkezik.* Ugy érezzük, mi Petőfi pártiak — hogy egy győzedelmes forradalom és szabadságharc után nem lehet és nem szabad pártpolitikai keretekkel szétszabdalni a nemzetet. Erre való tekintettel bejelentjük, hogy a Petőfi Párt mindaddig,

amíg a szovjet kormány csapatait Magyarország egész területéről ki nem vonja, a kormányban semmi képviseletet nem vállal.

A szabadságharc győzött és mi mégis úgy érezzük, hogy szabadságharcos hős fiaink fegyvertényét *politikai síkon* kell tovább folytatnunk. A harc a szabadságért, a függetlenségért és a demokráciáért folyt. Bár győzött a szabadságharc, célját még nem érte el. E célok eléréséért pártunk, a Petőfi Párt a következőket javasolja:

1. A csodálatos fegyvertények után éljünk a demokrácia adta első lehetőséggel és a forradalmi nemzeti tanácsok és bizottmányok, községi elöljáróságok három napon belül tartsanak titkos népszavazást.

Szavazzunk arról, amiről naponta nyilván szavaznak a magyar dolgozók milliói munkájuk beszüntetésével: tehát *a varsói szerződés azonnali felbontásáról.* Ezzel a javaslattal meg kívánjuk könnyíteni Nagy Imre kormányának a varsói szerződés azonnali felbontását és lehetővé akarjuk tenni azt, ami mindanyniyunk érdeke, hogy a dolgozók a fegyveres szabadságharc és a demokrácia törvényei szerint lefolytatott népszavazás után ismét munkába állhassanak.

2. Javasoljuk, hogy a három napon belül megtartott népszavazás arról is döntsön, hogy

semleges ország akarunk lenni, semmiféle nagyhatalmi érdekcsoporthoz nem kívánunk csatlakozni.

3. Javasoljuk, hogy a fegyveres felkelők, a demokratikus pártok, s az Írószövetség tagjaiból egy államfői jogokat gyakorló *Nemzeti Főtanácsot* alakítsanak, amelynek elnökéül *Kodály Zoltánt* válasszuk meg. A Nemzeti Főanács legyen a forradalmi időkben az államhatalom legfőbb, az államfő jogát gyakorló szerv.

Magyarok, Barátaim! Amint látjátok, nem pártpolitikát hirdetek, javaslataim a jelenlegi kaotikussá váló helyzetből kivezető utat mutatnak a magyarság egészének.

Farkas Ferenc,
a Petőfi Párt főtitkára

Építő és Bányász zászlóaljak!

Felhívjuk az építő- és bányászzászlóaljak volt „C" honvédeit, hogy folyó hó 4-én, vasárnap de. 10 órakor jelenjenek meg a Közgazdasági Egyetem nagytermében (Budapest, IX., Dimitrov tér) tartandó nagygyűlésen.

A rádiók zavarásáról

Most, amikor minden kétséget kizáróan érvényt akarunk szerezni emberi jogaink teljes mértékű gyakorlásának s ehhez a feltételeket az egész világ demokratikus népeinek csodálatára megteremtettük, *teljesen értelmetlennek tartjuk a nemzetközi rádióadások mindennemű zavarását.* Kiknek áll érdekében a szólásszabadság és ezzel kapcsolatban a szabad jólértesültség lehetőségét gátolni? Kik azok, akiknek még most is félrevezető szándékaik vannak. Ideje volna a hazugság sötét árnyait mindörökre elűzni.

W. J.

MAGYAR FÜGGETLENSÉG
A Magyar Nemzeti Forradalmi Bizottmány Országos Elnökségének lapja.
Felelős szerkesztő: Dudás József
Budapesti Lapnyomda, VIII., Rökk Szilárd u. 6.
Felelős: Kulcsár Mihály